

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/82/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618206032
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7618206032.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3Co/82/2024

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Dudíkovej a sudcov JUDr. Petra Tutka a JUDr. Ľuboša Kunaya v spore žalobkyne A. B., bytom v C. D. E., F. G. XXXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bečarik & partners, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná č. 37, proti žalovaným 1. H. I., bytom v C. J. G. XX, 2. C. F., bytom v C. J. G. XX, 3. F. F., bytom v K., L. G. XX, 4. M. I., bytom v C. J. G. XX, zastúpení JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná č. 61, o zaplatenie 45.000,00 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne a žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.2.2024 č.k. 7C/46/018-553 takto

rozhodol:

3Co/82/2024

M e n í rozsudok vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietá.

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietajúcom výroku.

M e n í rozsudok vo výrokoch o trovách konania tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanej v rade druhom trovy prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 7,40 % a žalovaným v rade prvom, treťom a štvrtom trovy prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovaným trovy tohto odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

3Co/82/2024

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú v rade 2. zaplatiť žalobkyni sumu 14.700,00 eur s 5 % úrokom z omeškania od 22.5.2019 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanej v 2. rade v rozsahu 56,52 % a žalovaným v rade 1., 3. a 4. nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobkyne titulom bezdôvodného obohatenia.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobkyňa sa podaným žalobným návrhom domáhala, aby súd zaviazal žalovanú v 2. rade zaplatiť jej sumu 11.300,00 eur s prísl., žalovaných v 1. a 4. rade spoločne a nerozdielne sumu 23.700,00 eur s prísl. a žalovaných v 2. a 3. rade spoločne a nerozdielne sumu 11.000,00 eur s prísl. Ďalej vychádzal zo zistenia, že zmenenou žalobou sa žalobkyňa domáhala zaplata celkovo sumy vo výške 46.000,00 eur. Uvedené finančné prostriedky žalobkyňa požadovala titulom bezdôvodného obohatenia ako investície do rodinného domu, ktorého vlastníčkou je žalovaná v rade 2.

4. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 9Co/352/2017-377 bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým súd zaviazal žalovanú v rade 2. zaplatiť žalobkyni sumu 21.300,00 eur s 5 % úrokom z omeškania od 22.11.2018 a v druhom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vo vzťahu k žalovaným v rade 1., 3. a 4. V prevyšujúcom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Predmetom konania tak bol nárok žalobkyne v sume 24.700,00 eur s príslušenstvom vo vzťahu k žalovanej v rade 2.

6. Podľa názoru súdu k bezdôvodnému obohateniu došlo ukončením rekonštrukčných prác, t.j. od 1.1.2017, z čoho mal preukázané, že žalobkyňa si návrhom na zmenu žaloby zo dňa 5.6.2019 uplatnila nárok na bezdôvodné obohatenie vo výške 24.700,00 eur v trojročnej objektívnej premlčacej lehote podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd bol toho názoru, že subjektívna dvojročná premlčacia lehota vo vzťahu k žalovanej v 2. rade začala plynúť v januári 2018, resp. najneskôr 26.3.2018, kedy žalobkyňa sa už rozhodla podať trestné oznámenie na žalovanú v 2. rade. Návrh na zmenu petitu, resp. rozšírenie pôvodne uplatňovaného nároku o sumu 24.700,00 eur s príslušenstvom podala žalovaná dňa 22.5.2019, takže od januára 2018 a najneskôr od marca 2018 neuplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku žalobkyňou. Súd bol teda toho názoru, že žalobkyňa sa nároku domáha v zákonnej dvojročnej subjektívnej aj trojročnej objektívnej premlčacej lehote. Súd návrhu vyhovel, avšak len čiastočne čo do sumy 14.700,00 eur s príslušenstvom od 22.5.2019 do zaplata a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

7. Súd z výpisov z účtu žalobkyne za obdobie od 1.8.2016 do 1.12.2016 vzal za preukázané, že žalobkyňa v odôvodnení žaloby aj potvrdila, že jej dcéra C. F. za použitia jej mobilného telefónu vykonala bankové prevody z jej osobného účtu a to dňa 13.10.2016 vo výške 1.300,00 eur, v ten istý deň sumu 13.700,00 eur, 14.10.2016 vo výške 10.000,00 eur a dňa 14.10.2016 ďalší bankový prevod vo výške 10.000,00 eur na účet, ktorý patril synovi žalovanej v 2. rade. Napokon dňa 13.10.2016 na pokyn žalovanej v 2. rade žalobkyňa vykonala bankový prevod vo výške 1.000,00 eur na účet F. F. s poznámkou „záloha na materiál“. Takto vybrané finančné prostriedky z osobného účtu žalobkyne boli spolu vo výške 36.000,00 eur. Žalovaná v konaní uznala, že suma 35.000,00 eur bola použitá na rekonštrukciu predmetného rodinného domu s tým, že žalobkyňa neinvestovala do rekonštrukcie domu viac ako 35.000,00 eur. Žalobkyňa počas konania uviedla, že časť financií z predaja bytu použila na splácanie úveru po neb. synovi, preto je vylúčené, aby bolo pravdivé tvrdenie, že celá suma 45.000,00 eur bola prevedená na jej účet za odpredaj bytu.

8. Vzhľadom na uvedené súd priznal žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k žalovanej v 2. rade vo zvyšku jej nároku čo do sumy 14.700,00 eur. V prevyšujúcej časti, teda v rozsahu 10.000,00 eur žalobu zamietol ako nedôvodnú.

9. Listinný dôkaz - vyhlásenie žalovanej v rade 2. zo dňa 13.6.2017 o použití celej sumy vo výške 45.000,00 eur na kúpu rodinného domu posúdil ako nie relevantný dôkaz. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že rodinný dom nebol zakúpený za cenu 45.000,00 eur, súd uveril výpovedi žalovanej, že predmetná listina bola napísaná len ako dôsledok ústnych útokov a požiadavky žalobkyne na osobu žalovanej.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 14.700,00 eur s prísl. a v prevyšujúcej časti žalobu o zaplata sumy 10.000,00 eur s prísl. zamietol.

11. Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou v rade 2. odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 2 C.s.p. majúc za to, že žalobkyňa mala vo veci úspech len čiastočný, nakoľko žalobkyňa požadovala zaplatenie sumy 46.000,00 eur a úspech mala čo do výšky 36.000,00 eur, teda v rozsahu 78,26 % a v rozsahu 21,74 % nebola úspešná, preto rozdiel úspechu a neúspechu tak predstavuje 56,52 %.

12. Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanými v 1., 3. a 4. rade odôvodnil s poukazom na ust. § 257 C.s.p. majúc za to, že v konaní existovali dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovaným v 1., 3. a 4. rade, za ktoré považoval majetkové, sociálne a osobné pomery. Žalobkyňa nie je vlastníčkou ani užívateľkou motorového vozidla a nebýva v rodinnom dome spolu so žalovanou v 2. rade, jej deťmi a vnukmi. Po konfliktoch so žalovanou bola nútená sa z domu vysťahovať a toho času býva v 1 - izbovom byte v podnájme, kde mesačne uhrádza za bývanie sumu 320,00 eur a je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 460,00 eur.

13. Pred uplatnením nároku na súde sa žalobkyňa obrátila na orgány činné v trestnom konaní podaním trestného oznámenia na žalovanú v rade 2. a následne po zastavení trestného stíhania sa svojich finančných nárokov musela domáhať predmetnou žalobou. Naproti tomu na druhej strane žalovaní v konaní neprodukovali žiadne dôkazy, ktorými by preukazovali, že nepriznaním trov konania by im vznikla neprímeraná ujma.

14. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa aj žalovaní.

15. Žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku a zaviazal žalovanú v rade 2. zaplatiť jej sumu 10.000,- eur s príslušenstvom.

16. V odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nerešpektoval povinnosť viazanosti súdu prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukazuje na ustálenie skutkového stavu v pôvodnom rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 15.7.2019, ak mal za preukázané, že v konaní nie je sporné tvrdenie žalobkyne a jej dcéry žalovanej v rade 2, že došlo k odpredaju bytu, ktorého výlučnou vlastníčkou bola žalobkyňa a následne bola suma 45.000,- eur použitá sčasti na kúpu a sčasti na rekonštrukciu rodinného domu. Čestným vyhlásením žalovanej v rade 2 mal za preukázané, že žalovaná týmto prehlásením potvrdila, že peniaze, ktoré jej matka nadobudla za odpredaj bytu v sume 45.000,- eur, boli použité na kúpu rodinného domu. V tejto súvislosti poukazuje na odseky 19, 20, 26, 27 a 28 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Mala za to, že odvolací súd vo svojom rozsudku jednoznačne ustálil názor na zistený skutkový stav, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie a odvolací súd tento zistený skutkový stav žiadnym spôsobom nerozporoval, nevyvrátil, ani neuviedol žiadne pripomienky, či výhrady. Plne sa s týmto zisteným skutkovým stavom stotožnil. Jedinou výčitkou odvolacieho súdu bolo potvrdenie plynutia premlčacej lehoty a jej vplyv na vysporiadanie sa s námietkou premlčania.

17. Po vrátení veci súdu prvej inštancie nedošlo v dôkaznej situácii k žiadnej zmene oproti pôvodnému rozsudku. Vykonávané dôkazy nepriniesli do konania žiadnu zmenu. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za prekvapivý.

18. Je toho názoru, že súd prvej inštancie v bode 19 odôvodnenia rozsudku nesprávne interpretuje závery bodov 47 a 50 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach. Podľa jej názoru závery odvolacieho súdu nemožno vykonať ináč, ako tak, že na základe zisteného skutkového stavu je preukázaný nárok žalobkyne v celom rozsahu a súd prvej inštancie je povinný posúdiť námietku premlčania. Nárok žalobkyne je podporený čestným vyhlásením žalovanej v rade 2 zo dňa 30.6.2017, ktorý nebol žiadnym spôsobom vyvrátený ani relevantne spochybnený. Neobstojí tvrdenie žalovanej v rade 2, že čestné vyhlásenie bolo vystavené z dôvodu, aby mala od nej pokoj. Žalovaná nedokázala, aby bol na ňu vyvíjaný z jej strany nátlak, ktorým by mohlo dôjsť k spochybneniu sumy uvedenej v čestnom vyhlásení. Súd prvej inštancie jej žalobu vo zvyšnej časti 10.000,- eur zamietol odvolávajúc sa na rovnakú argumentáciu žalovanej, ktorú použil aj v pôvodnom konaní, avšak sa súd v pôvodnom konaní s ňou v rozhodnutí riadne vysporiadal. Tento postup vyhodnotenia dôkazov bol potvrdený odvolacím súdom.

19. Žalovaní v podanom odvolaní žiadali, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku zmenil a žalobu zamietol, nepriznal žalobkyni právo na náhradu trov konania a priznal žalovaným v 1., 3. a 4. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ako i náhradu trov odvolacieho konania.

20. V odvolaní namietali nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k plynutiu premlčacej lehoty. Podľa názoru žalovanej v 2. rade kúpna cena bola uhradená platbou z účtu žalobkyne 13.10.2016, preto možno konštatovať, že objektívna premlčacia doba začala plynúť momentom spotrebovania peňazí žalobkyne a investície do nehnuteľnosti. To znamená, že to, čo bolo použité na úhradu kúpnej ceny, sa spotrebovalo momentom úhrady kúpnej ceny, nie až momentom rekonštrukcie. To, čo bolo použité na rekonštrukciu nehnuteľnosti, sa spotrebovalo momentom zrealizovania rekonštrukčných prác. Krajský súd vo svojom rozhodnutí ako okamih vzniku bezdôvodného obohatenia ustálil deň 31.12.2016, pretože najskôr k tomuto dátumu boli nesporne spotrebované ako financie žalobkyne uhradené za účelom úhrady kúpnej ceny, tak aj financie spotrebované momentom vynaloženia investícií do rekonštrukcie nehnuteľnosti. Nakoľko žalobkyňa si svoj nárok čo do rozsahu 24.700,- eur uplatnila dňa 5.6.2019, možno konštatovať, že nárok uplatnila v rámci objektívnej trojročnej premlčacej doby, hoci to súd prvej inštancie vo svojom rozsudku nie celkom správne odôvodnil.

21. Bez právneho významu k posúdeniu vznesenej námietky premlčania považuje skutočnosť, kedy sa žalobkyňa dozvedela o obsahu kúpnej zmluvy, či o skutočnej výške kúpnej ceny. Za kľúčové považuje otázku, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že finančné prostriedky, ktoré získala z odpredaja svojho bytu, sú investované do nehnuteľnosti v Spišskom Hrušove. Žalobkyňa nepopierala, že už v roku 2016 vedela o tom, že z jej účtu bola platbami zo dňa 13.10.2016 a 14.10.2016 odfinancovaná suma 35.000,- eur. Potvrdila vedomosť o tom, že tieto financie sa investujú do spornej nehnuteľnosti. Konštatovala, že subjektívna lehota začala plynúť momentom, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že jej finančné prostriedky boli investované do nehnuteľnosti. Odvolací súd ustálil, že najneskôr ku dňu 31.12.2016 došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, teda najneskôr k tomuto dňu mala žalobkyňa kvalifikovanú vedomosť o všetkých skutočnostiach potrebných na uplatnenie svojho nároku na súde, nakoľko najneskôr ku dňu 31.12.2016 vedela, že neuzatvorila žiadnu dohodu so žalovanou v 2. rade, vedela o financovaní peňažných prostriedkov a v akej výške, vedela, že tieto financie sa investujú do nehnuteľnosti, rodinného domu, mala vedomosť o tom, že vlastníčkou nehnuteľnosti je žalovaná v rade 2, a teda najneskôr k 31.12.2016 mala kvalifikovanú vedomosť (správne 2016) o tom, kto a v akej výške sa mal na jej úkor bezdôvodne obohatiť. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa už v r. 2016 vedela o skutočnej výške kúpnej ceny. Podľa jej názoru tak subjektívna premlčacia doba začala plynúť najneskôr od 31.12.2016 a vzhľadom na to, že voči žalovanej v rade 2 uplatnila nárok nad rámec sumy 21.300,- eur až 5.6.2019 urobila tak oneskorene po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, v dôsledku čoho je jej nárok nad rámec sumy 21.300,- eur premlčaný.

22. Žalovaní v podanom odvolaní namietali, že rozhodnutie súdu vo výroku o trovách konania spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach sporových strán, keď nedôvodne zvýhodňuje v konaní neúspešnú žalobkyňu a naopak poškodzuje úspešných žalovaných v rade 1., 3. a 4. Podľa ich názoru niet žiadneho dôvodu k tomu, aby museli znášať vlastné trovy konania, ktoré nijako nevyvolali a v ktorom mali plný úspech. Neprimerané zvýhodnenie žalobkyne na úkor žalovaných podľa ich názoru je umocnené tým, že súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rade 2. Podľa ich názoru nemožno opomenúť, že žalovaná v rade 2 v priebehu konania už vyplatila žalobkyni sumu 21.300,- eur ako istinu a sumu 4.709,34 eur titulom prináležiaceho úroku z omeškania, teda celkovo sumu 26.009,34 eura. Nepochybne teda žalobkyňa disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na úhradu trov konania.

23. Žalovaní v 1., 3. a 4. rade neboli povinní vrátiť žalobkyni žiadne peniaze, neexistoval žiaden nárok žalobkyne voči nim, títo neboli pasívne vecne legitimovaní v konaní. Nie je im zrejmé, akým spôsobom mala byť žalobkyňa neprimerane poškodená na úkor žalovaných. Sú to práve oni, ktorí sú neprimerane poškodení nepriznaním nároku na náhradu trov súdneho konania voči žalobkyni, hoci mali plný úspech v konaní.

24. Rozhodnutie súdu považujú za zmatečné čo do ustálenia momentu vzniku omeškania žalovanej v 2. rade. Súd tento moment ustálil ku dňu, kedy sa žalovaná v rade 2 dozvedela o zmene žaloby, pričom súd uviedol, že žalobkyňa svoj nárok - zmenu žaloby uplatnila až dňa 5.6.2019, avšak v bode 35 súd uviedol, že žalovaná v 2. rade sa o zmene žaloby mala dozvedieť už dňa 22.5.2019.

25. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné a odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

26. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za správne z hľadiska právneho posúdenia veci vo vzťahu k vznesenej námietke premĺčania žalobkyňou uplatneného nároku.

27. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premĺčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premĺči za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

29. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premĺči za tri roky, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

30. Ako vyplýva z citovaného ust. § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia je stanovená dvojaká kombinovaná premĺčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna. Uvedené premĺčacie doby začínajú, bežia a končia nezávisle od seba. Subjektívna premĺčacia doba je dvojročná, objektívna premĺčacia doba je trojročná, resp. 10 - ročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Ak márne uplynula subjektívna lehota, aj keby objektívna lehota ešte plynula, a je vznesená námietka premĺčania, nemožno právo priznať.

31. Subjektívna premĺčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o tom, že došlo k obohateniu na jeho úkor a kto sa na jeho úkor obohatil. Pre začiatok plynutia tejto dvojročnej subjektívnej premĺčacej doby je teda rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Vyžaduje sa skutočná (preukázaná) vedomosť oprávneného, teda znalosť takých skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. Oprávnený sa teda o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvie, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohatenej.

32. Z hľadiska skutkového stavu v prejednávanej veci poukazuje odvolací súd na svoje zrušujúce uznesenie zo dňa 2.12.2020 č.k. 9Co/352/2019, v ktorom konštatoval, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že kúpená nehnuteľnosť v Spišskom Hrušove je vo výlučnom vlastníctve žalovanej v rade druhom, finančné prostriedky na kúpu tejto nehnuteľnosti boli použité z účtu žalobkyne, ktoré získala predajom svojho bytu za 45.000,00 eur a že z tejto sumy bola financovaná kúpa rodinného domu v C. J. za kúpnu cenu 1.300,00 eur. Zostatok sumy bol použitý na rekonštrukciu predmetného rodinného domu. Dôkazné bremeno zaťažovalo preto žalovanú v rade druhom preukázať dohodu o tom, že tieto finančné prostriedky získané od žalobkyne investovala na kúpu domu a následne aj rekonštrukciu bez povinnosti žalobkyne tieto peniaze vrátiť. Dôkazné bremeno v tomto prípade zaťažovalo žalovanú v rade druhom, a to bez akýchkoľvek pochyb.

33. Z uvedených dôvodov sa preto odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že na strane žalovanej v rade druhom došlo k bezdôvodnému obohateniu, lebo z účtu žalobkyne boli prevedené finančné prostriedky za účelom kúpy nehnuteľnosti, ktorá je v súčasnej dobe vo výlučnom vlastníctve žalovanej v rade druhom, a v časti aj na realizáciu rekonštrukcie tejto nehnuteľnosti, pričom samotná žalovaná v rade druhom nespochybňuje skutočnosť, že finančné prostriedky, ktoré boli použité z predaja bytu zo sumy 45.000,00 eur v rozsahu 35.000,00 eur boli investované do kúpy domu a jeho následnej rekonštrukcie.

34. Z uvedeného je zrejmé, že suma 24.700,00 eur, ktorá je predmetom tohto konania, bola do predmetnej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej v rade druhom z titulu rekonštrukčných prác z finančných prostriedkov žalobkyne investovaná najneskôr do 31.12.2026.

35. Aj podľa názoru Najvyššieho súdu SR prezentovaného v rozsudku zo dňa 29.6.2023 sp. zn. 2Cdo 162/2021 doposiaľ vykonané dokazovanie v uvedenej veci dostatočne odôvodňuje skutkové a právne závery prijaté súdmi nižšej inštancie (súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím), ktoré závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd vo svojom horeuvedenom zrušujúcom uznesení ustálil, že žalobkyňa návrhom na zmenu žaloby z 5.6.2019 v trojročnej objektívnej premlčacej lehote uplatnila nárok na bezdôvodné obohatenie v sume 24.700,00 eur včas.

36. Súd prvej inštancie nesprávne ustálil začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ak sa stotožnil s názorom žalobkyne, že táto začala plynúť v januári 2018, resp. najneskôr 26.3.2018, kedy žalobkyňa sa už rozhodla podať trestné oznámenie na žalovanú, čo malo byť dôkazom toho, že táto nevyhovela ústnym žiadostiam žalobkyne na vrátenie peňazí, ktoré boli použité na rekonštrukciu rodinného domu. Vychádzal z názoru, že o obsahu kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bola kúpa rodinného domu, sa dozvedela až v januári 2018.

37. Ako bolo vyššie uvedené, subjektívna a objektívna premlčacia lehota začínajú, bežia a končia nezávisle od seba, v praxi však nie je vylúčené, že začiatok plynutia subjektívnej aj objektívnej lehoty môže byť totožný, to znamená, že odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu (začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty), sa zároveň oprávnený dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty).

38. Z doposiaľ vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobkyňa najneskôr k 31.12.2016 získala vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil, nakoľko ako uviedla v žalobnom návrhu, po dohode so žalovanou v rade druhom finančné prostriedky vynaložila na kúpu a rekonštrukciu rodinného domu s tým, že do konca roka 2016 investovala do rekonštrukcie zvyšnú sumu z predaja jej bytu vo výške 10.000,00 eur. O tejto skutočnosti svedčí aj čestné vyhlásenie žalovanej v rade druhom zo dňa 30.6.2017, v ktorom vyhlásila, že peniaze, ktoré dala žalobkyňa z predaja bytu, boli vo výške 45.000,00 eur použité na kúpu bytu č. 2 na 1. poschodí v Spišskom Hrušove. Napokon nebolo sporné, že žalobkyňa sa do uvedenej nehnuteľnosti nasťahovala v decembri 2016, teda po ukončení rekonštrukcie do 31.12.2016. Žalobkyňa teda mala vedomosť o tom, že z jej účtu boli odfinancované peňažné prostriedky a v akej výške a mala vedomosť aj o tom, že peňažné prostriedky boli investované do nehnuteľnosti v C. J., ktorého vlastníčkou je žalovaná v rade druhom.

39. Ak teda kúpna cena a následne peňažné prostriedky poskytnuté na rekonštrukciu nehnuteľnosti boli investované žalobkyňou najneskôr do 31.12.2016, treba mať za to, že objektívna, ale aj subjektívna premlčacia doba tak začala plynúť najneskôr 1.7.2017, nakoľko k tomuto dátumu žalobkyňa mala vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, v rámci ktorého sa na jej úkor obohatila žalovaná v rade druhom.

40. Zo žalobného návrhu je zrejmé, že žalobkyňa si svoj peňažný nárok v sume 24.700,00 eur s príslušenstvom uplatnila žalobou dňa 8.10.2018, avšak nesprávne voči žalovaným v prvom, treťom a štvrtom rade, ktorí v konaní neboli pasívne vecne legitimovaní. Vo vzťahu k žalovanej v rade druhom uplatnila nárok na súde až podaním zo dňa 22.5.2019.

41. Dvojročná subjektívna premlčacia lehota tak začala plynúť dňom 1.1.2017 a uplynula dňom 1.1.2019. Ak teda žalobkyňa svoj návrh vo vzťahu k žalovanej v rade druhom uplatnila na súde až podaním zo dňa 22.5.2019, teda zjavne po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty, žalobkyňa tak uplynula subjektívna lehota na uplatnenie nároku márne, nemožno jej preto právo priznať vzhľadom na vznesenú námietku premlčania aj napriek tomu, že v čase uplatnenia nároku (22.5.2019) bežala objektívna trojročná premlčacia doba.

42. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané žalobkyňou uvádzané odvolacie dôvody spočívajúce v nesprávnych skutkových zisteniach a v nesprávnom právnom posúdení veci, preto

odvolací súd rozhodnutie v zamietajúcom výroku podľa § 387 ods. 1 ako vecne správne potvrdil a vo vyhovujúcom výroku podľa § 388 zmenil a žalobu v tejto časti zamietol.

43. Výrok o trovách prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania vyplýva z ust. § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Žalobkyňa sa v konaní domáhala zaplatenia sumy 46.000,00 eur s prísl. vo vzťahu k žalovanej v rade druhom. V konaní mala úspech len čiastočný, a to v sume 21.300,00 eur, teda v rozsahu 46,30 % a v rozsahu 53,70 % bola neúspešná. Rozdiel úspechu a neúspechu predstavuje 7,40 % v prospech žalovanej v rade druhom, preto odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanej v rade druhom tak, že uložil žalobkyni povinnosť nahradíť jej trovy prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 7,40 %.

45. Za dôvodné považuje odvolací súd odvolanie žalovaných v prvom, treťom a štvrtom rade ohľadom nepriznania im náhrady trov konania.

46. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru ich úspechu vo veci.

47. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. V prejednávanej veci je nesporné, že žalovaní v prvom, treťom a štvrtom rade boli v konaní úspešní v celom rozsahu, ak súd prvej inštancie vo vzťahu k nim žalobu zamietol pre nedostatok ich pasívnej vecnej legitímácie. Náhradu trov konania im však nepriznal, vychádzajúc z názoru, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania. Súd bol toho názoru, že u žalobkyne sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, a to majetkové, sociálne, osobné pomery. S uvedeným názorom však nemožno súhlasiť.

Je nesporné, že žalovaná v rade druhom v priebehu konania vyplatila žalobkyni sumu 21.300,00 eur a sumu 4.709,34 eura titulom úroku z omeškania, teda celkovo sumu 26.009,34 eura. Za takejto situácie nemožno dospieť k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania žalovaným z dôvodu majetkových, sociálnych a osobných pomerov žalobkyne.

49. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovaným v prvom, treťom a štvrtom rade tak, že im priznal náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.

50. Rovnako výrok o trovách tohto odvolacieho konania vyplýva z ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešná strana v spore, v danom prípade žalovaní, preto im odvolací súd priznal aj náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

51. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

3Co/82/2024

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať

pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).